Г. В. Бондаренко

ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ: ДО ПИТАННЯ РОБОТИ З ПРИЙОМНИМИ СІМ'ЯМИ ТА ДИТЯЧИМИ БУДИНКАМИ СІМЕЙНОГО ТИПУ

Українському суспільству завжди притаманне особливе ставлення до сім'ї та виховання підростаючого покоління. В нинішніх умовах ці проблеми набули неабиякої актуальності. Саме тому державна політика стосовно сім'ї, дітей та молоді сьогодні зорієнтована на зміцнення потенціалу сім'ї, створення сприятливих умов для гармонійного розвитку особистості, професійних навичок. На це спрямована робота центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Сім'я – найкраще місце для повноцінного життя та розвитку дитини. Саме сім'я, як найближче соціальне оточення, має найбільші можливості для емоційного і фізичного розвитку дитини, готує її в майбутньому до виконання соціально-значущих ролей, надає знання, вміння та навички для подальшого життя. Але, на жаль, невід'ємною ознакою нашого часу залишаються діти-сироти та діти, які залишилися без батьківської опіки.

Найкращим шляхом вирішення проблеми сирітства визнано розвиток прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу.

Метою утворення прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу є забезпечення належних умов для зростання в сімейному оточенні дітей-сиріт і дітей, які залишилися без батьківської опіки, шляхом влаштування їх у сім'ї на виховання та спільне проживання.

Прийомні діти виховуються у прийомній сім'ї або дитячому будинку сімейного типу до досягнення 18-річного віку, а в разі продовження навчання у професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-IV рівня акредитації – до 23 років або до закінчення відповідних навчальних закладів.

Важливу роль у створенні та функціонуванні прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу відіграють центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Функції, покладені на дані центри у цьому напрямку роботи, включають:

– проведення інформаційних заходів, спрямованих на пошук кандидатів на прийомне виховання;

– проведення співбесід;

– первинний збір документів;

– перевірка відомостей про кандидатів;

– здійснення обстеження житлово-побутових умов за місцем проживання;

– здійснення соціального супроводу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу після їх створення.

Саме це передбачає надання комплексу правових, психологічних, соціально-педагогічних, соціально-економічних, соціально-медичних та інформаційних послуг, спрямованих на створення належних умов функціонування прийомної сім'ї та дитячого будинку сімейного типу. За прийомною сім'єю або дитячим будинком сімейного типу закріплюється соціальний працівник центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, який пройшов спеціальну підготовку.

Соціальний супровід дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківської опіки, здійснюється за спеціальним планом, який складається і коригується раз на рік.

Супровід передбачає адаптацію дитини в новій сім'ї, створенню позитивного психологічного клімату в сім'ї, умов розвитку дітей з урахуванням індивідуальних потреб кожної дитини, забезпеченню оптимальних умов життя дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківської опіки та захисту їх прав.

Соціальне супровід прийомної сім'ї та дитячого будинку сімейного типу здійснюється постійно.

Позитивним аспектом у ході здійснення соціального супроводу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу є наявність постійного

контакту прийомних батьків з соціальним працівником. Саме завдяки встановленню довірливих стосунків між батьками і спеціалістом та якісному соціальному супроводу вдається вчасно відреагувати на ряд складних ситуацій, що дозволяє запобігти дестабілізації психоемоційного стану як самих батьків, та і прийомних дітей.

Таким чином, центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надає комплексну підтримку дітям-сиротам та дітям, які залишилися без батьківської опіки, та допомагає прийомним батькам та батькам-вихователям у вирішенні великої кількості питань, супроводжуючи прийомні сім'ї або дитячі будинки сімейного типу.

Список використаних джерел

1. Методичний посібник по проведенню тренінг-курсу для соціальних працівників з читань підбору, підготовки та соціального супроводу прийомних батьків – К.: Український ін-т соціальних досліджень, 2000. – 128 с.

2. Про внесення змін до Загального положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528-2017-%D0%BF.

3. Трубавіна І. М. Підготовка соціальних працівників до супроводу дитячих будинків сімейного типу: методичний матеріал. – К.: Довіра і надія, 2002. – 92 с.